

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 13Csp/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122445093
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:6122445093.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Vierou Kováčovou, v spore žalobcu: Inkasáreň s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava - Staré Mesto, Pribinova 25, IČO: 35 777 974, v konaní zast.: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka so sídlom 831 02 Bratislava - Nové Mesto, Americká 2, proti žalovanému: F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N., Y. G.. XXXX/XX, o zaplatenie 89,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 89,90 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 89,90 eur od 23.04.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eur, všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou upomínaciu súdu, Okresnému súdu Banská Bystrica, dňa 14.10.2022 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 89,90 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 89,90 eur od 23.04.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eur ako aj trovy konania. Žalobca ďalej v podanej žalobe uviedol, že žalovaný sa dňa 22.04.2022 o 17:59 hod. na linke č. 40 č. vozidla 6108 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom, t. j. cestoval bez platného cestovného lístka. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 89,00 eur a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy vo výške € na mieste. Kontrolujúcou osobou právneho predchodcu žalobcu - Dopravným podnikom Bratislava bolo dňa 22.04.2022 vystavené hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXXXX (variabilný symbol - hlásenka). Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi Dopravným podnikom Bratislava, akciová spoločnosť, Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 607/B a žalobcom bola pohľadávka vyplývajúca z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXXXX postúpená na žalobcu. Žalobcovi tak vzniklo v zmysle § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka právo na vymáhanie predmetnej pohľadávky vyplývajúcej z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXXXX voči žalovanému. V zmysle ustanovenia § 2a ods. 2 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, v zmysle ktorého sa dopravou na dráhe rozumie doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len „mestská doprava“), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach, verejná doprava na dráhe je doprava vykonávaná dráhovým podnikom na uspokojovanie všeobecných prepravných potrieb podľa vopred vyhlásených prepravných podmienok, zverejneného cestovného poriadku a tarify. V zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave prevádzkovanie cestnej dopravy a prevádzkovanie taxislužby je podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené. Dopravnými službami sú v osobnej doprave preprava cestujúcich a ich batožiny a súvisiace služby, najmä informačné

služby poskytované cestujúcim, systém rezervácie a predaja cestovných lístkov a miesteniek, služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy a počas nej. V zmysle bodu A.3.1 v spojení s bodom A.5.3 písm. f) prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (ďalej len „prepravný poriadok“) vyhláseného a zverejneného právnym predchodcom žalobcu v zmysle zákona č. 514/2009 Z. z. a podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave žalovaný ako cestujúci uzatvára s dopravcom Zmluvu momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu. Nastúpením do dopravného prostriedku vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v PP IDS BK a žalovaný ako cestujúci je ďalej povinný sa na výzvu oprávnenej osoby preukázať platným cestovným lístkom alebo zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu. V zmysle bodu A.14.3 a 14.4 prepravného poriadku je cestujúci povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia, predložiť ku kontrole platný cestovný lístok a prípadne aj preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 PP IDS BK nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu. V zmysle bodu A. 14.7 prepravného poriadku sadzby sankčných úhrad sú uvedené v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK. Sadzba sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi PP ZSSK / PP RJ-SK. Sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je v cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK stanovená na sume €. V zmysle ustanovenia § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov zo zmluvy vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas. Podľa ustanovenia § 8 ods. 5 a 6 zákona č. 514/2009 Z. z. cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy. Prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného. V zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné, a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom. Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 písm. a), ods. 2 zák. č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, tarifa upravuje sadzby základného cestovného a príplatkov k nim. Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov. Žalobca doporučeným listom zo dňa 06.09.2022 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky. Právny zástupca žalobcu vyzval doporučeným listom zo dňa 19.09.2022 žalovaného na úhradu pohľadávky. Na základe uvedeného si žalobca uplatňuje náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného 2 x 1,55 eur, spolu 3,10 eur. V zmysle ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Žalovaný odmietol zaplatiť požadovanú sumu za porušenie prepravných podmienok a tarify MHD splatnú dňom porušenia povinnosti žalovaného mať zakúpený lístok, t. j. dňom 22.04.2022 v deň vydania hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok. Z uvedeného vyplýva, že od 23.04.2022 je v omeškaní s uhradením cestovného a sankčnej úhrady, a teda žalobcovi vznikol so zreteľom na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nárok na úhradu úroku z omeškania.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní dňa 24. októbra 2022 vydal platobný rozkaz pod spisovou značkou 23Up/1426/2022, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk.

3. Dňa 13.01.2023 Okresný súd Banská Bystrica vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadrila, či žalobca navrhuje pokračovanie v konaní voči žalovanému na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Žalobca sa písomne vyjadril k výzve súdu a v stanovenej lehote oznámil upomínaciemu súdu, aby sa pokračovalo v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Okresný súd Banská Bystrica dňa 17.01.2023 postúpil vec príslušnému súdu a o postúpení veci Okresnému súdu Levice upovedomil právnu zástupkyňu žalobcu podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní.

6. Žaloba s prílohami bola žalovanému doručená oznámením zo dňa 19. januára 2023 pod spisovou značkou 13Csp/5/2023 - 46 podľa § 116 ods. 2 veta druhá CSP.

7. Žalovaný podľa § 167 ods. 2 CSP bol vyzvaný uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 19.01.2023 pod spisovou značkou 13Csp/5/2023 - 47, aby sa písomne vyjadril k žalobe s prílohami, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2023.

8. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

9. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

10. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

11. S poukazom na tú skutočnosť, že predmetom súdneho konania je otázka jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur, v zmysle § 297 CSP súd vo veci dňa 30.06.2023 podľa ustanovenia § 219 ods. 3 CSP nariadil termín verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia pojednávania, pričom oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Okresného súdu Levice v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä: predžalobnou výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 19.09.2022, písomným oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 06.09.2022 žalovanému, hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 22.04.2022 pod číslom XXXXXXXX.

13. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka (účinný od 01.12.2019) zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (účinný od 21.02.2022 do 20.05.2022) vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

15. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

16. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie identifikačných údajov potrebných na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

17. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

18. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

19. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinný od 01.01.2015) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

21. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalovaný ako cestujúci využil prepravné služby právneho predchodcu žalobcu, uzatvoril s ním zmluvu o preprave osôb v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Z tohto titulu mal žalovaný, ako cestujúci, povinnosť zaplatiť cestovné za dopravcom poskytnuté služby. Túto povinnosť si nesplnil a na výzvu revízora sa nepreukázal označeným platným cestovným lístkom. Súd mal za preukázané, že žalovaný dňa 22.04.2022 v úseku zastávok autobusová stanica Čulenová, na linke č. 40 číslo voza 6108 o 17:59 hod., cestoval bez platného cestovného lístka. Žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie cestovného vo výške 0,90 eur a sankčné úhrady vo výške 89 eur. Súd považoval žalobu za dôvodnú a preto jej v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť istinu vo výške 89,90 eur. Zároveň súd uložil žalovanému aj povinnosť zaplatiť náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,10 eur, čo predstavuje náklady za poštovné (2 x 1,55 eur = 3,10 eur).

22. Žalovaný v priebehu konania nespochybnil skutkové tvrdenia žalobcu ohľadne existencie a trvania zmluvného vzťahu so žalobcom, nepopieral nárok uplatnený žalobcom a ani rozsah svojho záväzku voči žalobcovi, tiež nepreukázal, že dlžnú sumu alebo jej časť uhradil, resp. že jeho záväzok zanikol iným spôsobom. Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil, že žaloba je dôvodná.

23. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi aj ním uplatnený 5 % ročný úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 veta prvá, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinný od 01.01.2015). Žalovaný cestoval bez cestného lístka podľa hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok pod č. XXXXXXXX dňa 22.04.2022, a preto si žalobca dôvodne uplatnil 5 % ročný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po porušení povinnosti žalovaným, t. j. od 23.04.2022.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Žalobca mal v konaní plný úspech, a preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu v Leviciach na Krajský súd v Nitre v dvoch písomných vyhotoveniach.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (127 ods. 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na nariadenie exekúcie podľa osobitného zákona.